

Megjelen minden második
vasárnap.

Felöl: szerkesztő:
BEILSCHMIDT H. FERENC.
lapfőigazgató: **RÁTH GYULIA.**

Szerkesztőség és hirdetőhivatal:
Sopron, Ó-gabonater 18. sz.

ELŐRE

FÜGGETLEN KRITIKAI BETILAB.

ELŐFIZETÉSI ÁRÁK
félben házhoz szállítva vagy útközre
postán küldve:
egész évre 6 K - 1
fél évre 3 K - 1
maggal évre 1 K 50 f

Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket felvesz és jutá-
nyosan közli a kiadóhivatal.

Néhány szó kereskedőinkhez!

(h) Viszhangzik az ország kereskedőink panaszától, hogy helyzetük néhány évtized óta a tarthatatlanságig megrosszabbodott. Helyzetük hanyatlása akkor kezdődött, midőn számarányuk gyarapodásával mindinkább számotlévő tényezővé kezdték válni az állam háztartásában. A 76-os évek elején a polgárságnak még csak 5, ma azonban már annak 20%-át teszik ki és ahelyett, hogy — mint azt jőzőn észszel következtetni lehetne, — gyarapodásukkal befolyásuk, hatalmuk és így helyzetük úgy erőskölnék mint anyagilag emelkedett és javult volna, gyarapodásuk arányában fogyott és hanyatlott.

Azt mondani, hogy ez a tultelegés, illetve a verseny kifolyása, egyenesen nevéstéges, mert óriási még a távolság, mely e tekintetben benntünk a művelt nyugati külföldtől elvált, ahol, leszámítva az angliában, a polgárság közel 45%-át teszik ki a kereskedő.

Telát még távolról sincsenek annyian, mint amennyien lehetnének, sőt kiáratós volna, hogy legyenek.

Nem is sokaságukban, hanem egész másban van a hiba. A baj abban rejlik,

hogy törvényhozásunk majdnem kizárólag az ezerhaldosok kezébe van lételvé és ezek a kereskedőkben immár nem csak versenytársat, hanem egyenesen ellenséget látnak és így gyarapodásuktól egyduralmukat féltik, miert is minden intézkedést és rendelkezést a kereskedők leszorítását vagy legalább is érvényesítésük megszorítását célozzák.

Innen van az, hogy a választási uzus jobban kedvez a földbirtokosnak mint a kereskedőnek. Innen, hogy a virilizmus előnyben részesíti a földbirtokost a kereskedővel szemben, mert míg például a részvénytársaságok adóját nem engedik a tagoknak beszámítani, mert — úgy mondják — ezek csak jogi személyek, addig a káptalanok adóját a kanonokok között ugyan csak felszítják, holott ez esetben azok is csak jogi személyek.

De ezen és több ehhez hasonló rendelkezések régebbi keletiek és hábar sértettek a kereskedelmi érvekkel, felhasználhatatlanságuk melyből következményekkel még sem jártak. Legújában azonban mint inkább nyilvánvalóvá válik, hogy itt rendszeres becszról van szó, melyet az ezerhaldosok teljes undatossággal folytatnak a merkantilizmus ellen.

Az új uszartörvény, az új végrehajtási novella, perrendtartási és az ugynevezett honestat törvény egyene sen merkantil ellenségek.

Az új végrehajtási törvénnyel annyira megnehézítették a követelések behajtását, hogy ezzel a kereskedelmi egyenesen veszélyeztetették és az amugy is gyenge lábón álló hitelünknek a külfölddel szemben megadták a kegyelem dófést. A honestat törvénnyel pedig telhelatlanságukben úgy elvetették a sulykót, hogy utólag úgy értelmi pótklauszul voltak kénytelenek becsespezni, hogy az „othton” jöljenek teleknyük törlése- ve a birtok még is csak biztosítottak felajánható legyen.

Legújában azonban a kereskedőket bele akarják kényszeríteni az ipartestületek kéblőiba és a 817. §-ból álló új ipartörvény nevezeti kákolmányt rájuk erőszakolni. Tetézi pedig mind ezt az új adótörvény adóbeállításai rendelkezése.

Tele torokkal langoztatják, hogy a kereskedő letagadjja a jövedelmét, csak hogy kevesebb adót keljen fizetnie. Azt mondják, hogy a kataszter alapján a földbirtokosoknak maga az állam állapítja meg a jövedelmét, hanem a kereskedő letagadjja a jövedelmét. Azokrol

Haller József sajtópöre Zsombor Géza ellen.

Schwartz dr. folytatta beszédét.

De Zsombor jöhizemléstől bizonyítja az a körülmény is, hogy László Arnold, a „Soproni Szemle” szerkesztője, ki a Haller elleni adatokat gyűjtötte és lapjában közzétette, Zsombor előtt kijelentette, hogy ő a „Soproni Szemleben” közrebeszéljött állításokat közlés előtt alaposan megvizsgálta, valóságukról meggyőződött, így azt, mint magát a ténylet mindenkor, akár a bíróság előtt is képes és kész bizonyítani. Ennyit tehát Zsombor jöhizemléstől.

A mi azonban a cikkben foglalt kijelentések és állítások valóságának bizonyítását illeti, úgy itt elsöbörözom azt a jogalapot kellene meghatároznom, amelyre a bizonyítási eljárás felvetelének kérésénél támaszkodom. A dolog egyszerűsítése céljából azonban kérem a tekintetes bíróságot, kérdezni még a fömagavádlótól, nem kívánna-e mind ezen állítások bizonyítását ő maga is, nehogy mind azon esetben, melyekben a büntető perrendtartás 263. § 1. és 5. pontja

értelmében a bizonyítást akarata ellenére is felvetőthem, nekem kellene azt követelnem.

Elnök: Tessék csak előterjeszteni bizonyítékait.

Schwartz Sándor dr. A vid tárgyat képező és egész terjedelmében inkriminált első cikk tartalma, hogy Haller följen és reszkessen, mert guszaguról még többet is tud Zsombor. Ezen állítások és kifejezések igazolásaként Zsombor mindazon guszagok elkövetését behizonyítani óhajja, melyeket Halleről tud. Azt mondja továbbá a cikk: „fontartom, hogy Haller nyomorult guszember, ki azt sem érdemli, hogy Eszterházy herceggel egy azon levegőt szivjon”. Mután ezt is inkriminálták, Zsombor ennek képes ön dolgokat akar behizonyítani, melyek a cikkben külön fel nem említettek ugyan, de az inkriminált kifejezések alapját képezik. Az erre vonatkozó bizonyíték a Sipőc-Haller eset, amely kimutatja, valjon csak egyszerű fejeelmi vétség vagy tenyleg okirathamisítás volt-e az, és amely igazolni fogja, hogy Scheffer ügyvéd és Schill joggyz guszember neveztek Hallert.

Inkriminálja továbbá a vádirat azt a kijelentést, hogy: „Ezek nem egyedüli gaz-

tettoi Hallernek, hanem tudnak még másokat is felölje”. Ebből kifolyog tehát vádlott az inkriminált kifejezések és állítások keretén belül a fömagavádlóknak mindazokat a kifogásolható eslekeket óhajja bizonyítva bemutatni, melyeket az ügyvédi gyakorlatia és jöszákgormányosága által mind ügyvéd, illetve mint jöszákgormányzó követelt el. A fömagavádló ezen a téren való mikénti működésének bíraltatása annyira közérdek, hogy — teljesen eltekintve Zsombor jogos magánérdekeitől Hallerrel szemben — az inkriminált bíraltat igazolatlanná bizonyítását a közérdek egyenesen parancsolja. Ha megnefontoljuk, hogy valaki néhány ügyvédi gyakorlat után 8000, illetve 12.000 korona fizetési detáli jöszákgormányról állásához jut és onnan nyugdíjgyönyének megvonása mellett elviesztése után két millió korona vagyon felett rendelkezik, úgy ez egymagában véve is elég ok arra, hogy ennek az embernek pályafutását a nyilvánosság előtt boncolgassuk és ha szorgalmiánk és kitelőségünk közöttbeni rendkívüli haladását, ó követésemelő példaként tiszteljük. De megveteremelő példaként álljon így ember életörtéltése és gyanus megzadagolása

Gummissarok, cipőkrem, cipósámf, cipőkötő, szallagtartó, gyöngycsokor
és mindenemü díszmü börcök nagy választéka.
Világhírü „O'SULLIVAN” gummissarok
és „IDA” cipőkrem egyedüli raktára

FLEISCHER JÓZSEF UTÓDA
börkereskedésében
SOPRON, SZÉCHENYI-TÉR 20.

STESSEL SIMON épületfa és szőlőkarók raktára (Deák-tér 4. sz.)

a sikanériakról, kénszerartanuzásokról, kutatóskáról és piszkálóskoról azonban, melyeknek a kereskedő az új adótvény alapján ki van leve és amelyek hitélet, üzleti összeköttetései, hírnevét és ezzel existenciáját veszélyeztetik, arról hallgatnak. Valamint hallgatnak arról is, hogy a nyilvános számadásra kötelezett kereskedelmi- és ipari-vállalatok horribilis adót fizetnek, míg az agrár pénzintézetek rendszerint adómentesek.

Ezek és az ezekkel karöltve járó számtalan más terhes és kevéssé terhes, de nyugtató és helyet közel tényleg majdnem elviselhetetlen terhek okozzák, hogy kereskedőknek megélhetése a 70-es évek óta évről-évre nehezebbé, jelenleg immár közel lehetelenné vált. Pedig ezzel a már most nyilvánvaló irányzatossal eljárás szemben csak az öntudatos és célirányos cselekvés segíthet.

A kereskedelmi osztály intelligenciájával és számarányával fogva pedig, ennek a cselekvésnek eredménye nem is kétséges.

Az agrár agragyalósszus hatalma, mely amúgy is csak az ezerholdasok népelesmen intézményei által a népen elődököl, az alsóbb társadalmi osztályok elégtelensége következtében annyira alá van ásva, hogy ha most még a kereskedelmi világ is harcba száll ellene, ledöntése kétségtelen. Ez pedig annál bizonyosab, mert meg van hozzá a hatalmuk, meg a mód is, megvanunk hozzá az eszközök is.

De ami talán a leglatalmasabb tényező e harc felvételénél, az az, hogy a milliók áldása kísérel harcászallásukat, ha közös erővel sikerül megdönteni az agrár latálmunk és hitbizományok mintegy hivatalos hatalmát.

akkor a nyilvánosság előtt, ha az usások megkötöttségével vagy illető becsületének bemocskolásával jart.

Előnk: Ez nem tartozik ide, kérem csak a bizonyításnál maradjon.

Schwartz Sándor dr.: Böcsánót kerek, de kölelősegen kimutatom, hogy mily alapon akarom a bizonyítékokat a magán-erdek és mily alapon a nyilvános érdek szempontjából bertelesen. Indokolni akarom, hogy miért és mely irányban rendelendő el a bizonyítás. A nyilvános érdek szempontjából elrendelendő bizonyítást azzal indokolom, hogy Haller ügyvédi és jogász-kormányzói ténykedése melyen beleváz a nyilvános életbe. Mint ügyvéd előke volt az adókövető bizottságnak, mint jogász-kormányzó tagja volt a közigazgatási-és törvényhatóság bizottságnak. Természetesen — és ezt felsőbb bíróságunk már ismételten megállapították — az így legyenek magán-életét egybefoly a nyilvános élettel és így ezek ténykedésait mindenkor ebből a szempontból kell megítélni. Hisz emiatt ezek-ért, hogy a közéletben csak kifogástalan jellemű és őszintén emberek jászának szrepet.

A vád tárgyát képező cikkeket azt is állítják, hogy Haller ügyvédi gyakorlatát alatt a népet kiszíjolyozta. Ez iránt tisztelettel kérem Lászlóné Lajosné tanúknak kihallgatni. A tényállítás az, hogy nevezetnek Hallerrel, és mint ügyvéd, örökösödési pere folyt és az osztokodalásí rokonaiat ügyeséget költött. Haller azonban nevezett részeges ferjét rábeszélte, hogy az ügyész dacára folytassa a pert, minnek eredménye azután

A tulipán elhervadt.

Ilmar elaludt az a nemes láng, mely ezelőtt három esztendővel olyan nagy lelkesedéssel hangozta a tulipánokat, hogy nagyhangú fogadkozással hirdette, hogy magyar ipart fejlesztje, támogatja és virágzásra segít.

Ki visel manapság tulipánt, ki törődik magyar iparpártalással?

Elyenszött ez a törekvés is ép úgy, mint mikor negyvennyolc előtt a nagy Kossuth szavára megalkult a magyar védő-egylet és a magyar iparpártolásban annyira mentek nemes vetekedések a hazafiak, hogy más hiányában még magyar főrangú hölgyek is kék festést kartrouhukhat viseltek, csak azért, hogy magyar ipartermeket viseljenek. — Elmúlt!

Elmulása azonban annak a kornak nehéz küzdelmében könnyen magyarázható lelt. Nem volt szabad akkor magyarnak lenni, hát a magyar eszméket sem lehetett dolgozni eredményesen.

De mi ül azonban most hátunkra a Bachuszár, nem zaklatnak bennünket, ha magyarul beszélünk, nincs megítvta, hogy gyűlöszünk.

És mégis elmúlt a tulipánmozgalom, visszazökkéntünk a brániai posztóhoz, a wient szőnyeghez, a gráci gépekhez és a praggi úreghez, mintha életünkben nem láttunk, nem hallottunk volna egyebet.

Hja bizony, a jó magyart orránál fogva leled vezetni. Csak érteni kell a módját. Csodázódik rajta valaki, mikor még a tulipánokat is, leguagyobb szatnijára a világunk, Belsőből kaptuk?

Pedig itt volna az ideje, hogy komolyan fogjunk a munkához. Komolyan kellene venni azt a jelszót, hogy lehetőleg magyar ipartermekből szeressük be szükségleteinket, mert ma már van magyar ipar. Ezen- és élelmiszereinket oly magras fogalom áll, hogy számtalan esetben külföldre viszik termékeinket, ott átsomagolják és visszahozzák drágábban.

De a pártolást a tulipánjelvényekkel összeközlő, az elhazátolt dolog.

A tulipánegyletet elnöke, Batthyány Lajos gróf és titkára, Ligárt Lajos le-

az lett, hogy 1000 korona tiszteletdíj, 138 korona ügyvédi költség, valamint nevezetnek 11 bekebelezett követelése Haller tulajdonává vált. Lászlófiék egész vagyonra Haller által elterveztetett és az árverésben befolyt pénz az utolsó fillérig Haller tulajdonára maradt. Mudezt Lászlófi né kihallgatásán kívül meg a kapuvári ttr. telekényyben 3550/93. sz. alatt elfkövő iratokkal bizonyítom, melyek beszerzését kérem.

Hogy Haller a népet tisztelettel szíjolyozta, bizonyítani óhajtom továbbá Freben Pál és Varga János Kapuvár község bíráival, kik hivatalos minőségben majd minden heten voltak kénytelenek oly ügyben eljárni, melyben Haller József ügyvéd ügyfelei zártak, mint emeltek panaszát ellene a község előjáróságának. Ezen vadak pedig csak azért nem jutottak az ügyvédi kamarához és a bírántó-bírásg elé, mert a nép mindig csak a községi előjáróságokhoz fordul bajával, az pedig ezeket az ügyeket saját hatáskörében képes uton intézde el, vagy pedig áttette a kir. írársbíróhoz, a hol ezek ugyancsak egyezséggel nyertek elintézt.

Hogy Haller pénzhez, felfuvalkodott és embertelen volt, azt pedig következőkkel óhajtom bizonyítani: ügyvédi gyakorlatát alatt az adókövető bizottságnak előke volt és ezen minőségben ügyfeleit is képviselte, tülök ezért pénzt is fogadott el, pénzért tehát előnk minőségében nem a köz-hanem a magánérdekét képviselte. Bizonyított ezt Herold Lajos dr. eszmái ügyvéd, Buxbaum József kapuvári lakossal és Tomor Ferenc kocsi jogyzóval.

(Folytatása következik.)

mondtak állásairól, a pénzt és jelvényeket letette. Helyezték és az egysélt működését biztosították.

Tóhá a magyar ipar már nem szorul pártolásra. Mikor ez a vigátlék elkesztődött, már előre megjósoltuk, tisztelen véget. A főnecesszégnek szorakozásra volt szükség és így a tulipán, mint játékszer, éppen kapóra jött; politikai célokra is szépen ki lehetett használni. Most a méltóságos és kegyelmes urak valami más játékszerrel tudtak, a politikában sinemen már szükséges a tulipánok, elhervada tehát sutba dobták őket.

Ez előrelátható volt. Tulipánjelvényekkel ipart támogatni, legalább is nevelésig. Fokozták a fogyaszközösségnek képességét, akkor a magyar ipar virágozni fog — tulipán nélkül is.

Humoros igazolások.

Amikor Kovács Pesta és Meisznerke föl-találták a puskaport.

Sopron város közeletében azon „megsemmisítési” és „elhiprasi” világra szóló mozgalmak képviselői a humort, hol egy kis társadalmi csoportoskára nagy hiúvalóketont egyszor „elhipra” Zsombor Geázát és híveit. Hogy tiszteletet óta tiporának és csudalatos, hogy még nem fáradtak bele és hogy Zsomborék dacára sokszoros „teljes megsemmisüléseik” ennek, jó etvágyuk örövendek és felátosan borostörök a hűsködő „hazafaly” orra alá. Mi e helyen nem is foglatkoznék Meisznerke és Kovács Pesta legújabb ipar találmányokkal, ha nem kisernek bizonyos firkások az ilyen kikísikolások vásári lírmaival, kiháló igazságokkal, akárcsak a vásári bodé előt álló hóker: „Ide meztőlasmunka becsátlan itt ép ott sték meg Meisznerke és Kovács Pesta nevezeti nemzeti hűkők, Zsombor Geázát szörvati-börösüt. Mar csak rövid ideje látható! Tessek besétálni!”

Hi akapunk mutatni, hogy a bodban morgó embereknek szemükben sem olyan veszedelmek mint a hámszékodó t. ez. közönség képzeli. Ellenkezőleg. A sulyok melyeket izavada, nagyfokotokosra emelgetnek, közönséges papendők, a kardok pedig, melyek a „Nemzetünk” t. olvasói rémtelére nyelgetnek, csakor-bamból készettek.

Történet pedig az Ur 1908-ik éve végén, hogy Zsomborék a 749-eszer teljesen és végképtönkre slányították. Tudniuk megválasztották városi képviselőnek. A mezőzör” három hélig cízkezték e vesereség”. De a Kovács-Meisznerke-éké czég nem elégedett meg ezen egyszer megaláplott tényen. Ok tübbel akartak, megtamadták a választást. Ok ugyan nem volt rea, de hát minnek is kell ok?

A városi igazoló választmány pedig egész komolyan vette a telelírát papírral. Összeült és tanácskozott. Kovács Pesta pedig felült a tiszta erkélyes pariparija és nyargalászott. Meisznerke pedig a gyepölvet vette. Követelték a Zsombor Geaza és Rath Gyula városi képviselői mandátumának megsemmisítését, mert — el voltak itéve sajtóvessé miatt. Látván pedig alapitva e helyes írvánalom az 1886. XXI. t. cz. 23. § h) pontjára, mely ígyinyen szól:

„Bizottságot az általánlan nem lehet: aki oly büntetést vagy veségt mint van jogerejével vad alá helyozve, amelyre a Büntető törvénykönyv hivatkozást vezet vagy a politikai jogok gyakorlásának fellegzésítését alapítja meg; továbbá, aki felelőz. hirtőn vagy három hónapot meghaladó fogház vagy államfogház büntetésre avagy a politikai jogok gyakorlásának fellegzésítésére szóló ítélet hatálya alatt áll; végre ki nyereség-nyelvet elkövetett büntető vagy veségt mint jogerejével elítélte volt.”

Világos és kétségtelen, hogy a törvény államfogházról és fogháznál csak az időre

állapítja az illető be van nem bi megfosz vagy s legvaló „büntető leszorító hány p Miksa cönök biztosító királyny mint a A Falk jelenlett

T

kimond

Kivül h mely n közben

lenni t az idő helye

azon m egyv nem al

a III. egyzer hótána

urnárad, t

ki. Ezz. -megse

tekinlett minden törvény

is van Kovács kimond

-a me és a mindac meg ne

formu szűszes jogerő

azon fo tét, okira

nyit e az ó

-megse jk jog

13-an

S

szép d

szép d

szép d

szép d

szép d

szép d

szép d

szép d

szép d

szép d

szép d

szép d

szép d

szép d

szép d

szép d

szép d

szép d

szép d

szép d

szép d

szép d

állapítja meg az összehírdetlenséget, amikor az illető a büntetés „háttalja alatt áll”, azaz be van csukva és képviselői kölétségeit nem bírja gyakorolni. Mert ha mindazokat megfosztanák mandátumaiktól, kik politikai vagy sajtójoggyűlést kifolyólag több mint három hónapra el voltak utasítva hazánknak legkiválóbb politikusaik mint „megbélyezett”, „büntötet előléte” emberek lettek volna leszorítva a közügyek teréről. Van erre akárhány példa, de csak egyet hozunk fel: Palk Miksa egy évi fogházra volt elítélve és daczára annak országgyűlést képviselői és fővárosi bizottsági tag volt. Azonkívül — Erzsébet királyné tanácsa. De Kováts Pesta kénebb mint a császári udvar spanyol etiketteje. A Falk estere megjegyezte, hogy „talán nem jelentették fel a Falkot.”

Természetes, hogy Kováts és Meiszner a Poós és Babosok segítségével mellőlt kimondották, hogy a két mandátum semmisi.

De ezzel nem elégedtek meg. Figyelnem kívül hagyták a fontelmított törv. 33. §-át mely megmondja, hogy „Az, aki elevenési időközben tagsági képességet, megszűnik tagja lenni a bizottságnak, helye pedig, valamint az időközben elhunyt és lekötött tagok helyei is, minden év végével töltenek be azon kerület által, amely által megválasztattak.” Kováts-Meisznernek nem akarják a Zsombor, Ráth mandátumát a III. kerület választói elé vinni. Ok egyszerűsített az eljárás. Feltehető a hat hónap előtt tartott választás urnáját és két kisebbségben maradt, megbukott jelöltet, megválasztott képviselőnek jelentették ki. Ezzel jól elévezték dolgukat, Zsombor „megsemmisítést” ismét bejelölt lenynek tekintették. Hanem a peches embernek mindentől peche van, mert nemek a törvény, hanem ezáltal a közigazgatási bíróság is más véleményen bátorodik lenni, mint Kováts és Meiszner urak. Konkret esetben kimondta ugyanis 340 szavazattal, hogy a megbízatás a választás tényével áll be a törvényszabta idő alatt joghatályos mindaddig, míg a választás jogérvényes meg nem semmisített.” Ehhez pedig három forum kell, Zsombornál pedig azoknál szükséges, hogy a kszabandó összehírdetés jogerőssé váljék és hogy elintézzék nyerveken azon feljelentéseket, melyeket az ügyészség tett, mert az alapperben hamis okiratot használtak ellene bizonyítékul, ami esetleg megdőntő a „megsemmisítést” képviselői vígan gyakorolják jogukat, minthogy Zsombor Géza e hó 13-án és 14-én meg is tette.

Szalay Ede a „Varázskeringőben” egy szép dalt enekel, melynek szövefrinjára a

Hilibi-Haller végítélet napja.

Esterházy herceg megtette a hamisítási feljelentést.

A Haller — Zsombor per újrafelvétele.

Az igazság napfényre kerül! Ezt bizonyítja azon szenzációs fordulat, mely Hilibi-Haller ügyében most beállott. A nagy sajtóperben mint tudva van Zsombor Géza követelte, hogy a valódiság bizonyítása körében szerezze be azon fogynélt vizsgálati úrvirtait, melyet Esterházy Miklós herceg Haller ellen vezetelt. Hilibi ur tiltakozott és rugkapalozott a felovászás ellen (tudta miért) és a bíróság elutasította Zsombor ezen bizonyítási követelést.

Most pedig e napokban Esterházy Miklós herceg ügyvédje utján a soproni királyi törvényszékhez egy 204 oldalas elleniratot terjesztett be, melyben

végön mindig ismétlődik. Ajánljuk Kováts és Meisznerre kár figyelmébe. Felülük ezt kúplával kétségkívül nagy sikert eredményezne. A refrain: „Megpukadok!”

SZEMLE.

Sopron, 1909 május 15.

* Sopron város képviselőtestülete f. hó 13-án Baán főispán előnölete alatt gyéren látogatott közgyűlést tartott. Az adófizelő polgárság rovására és terhére a reformpárt ismét 200.000 koronát szavazott meg, a városi színház átalakítása czimén. A különösen oly hangos reformpárti urak azonban ez alkalommal jónak találták az ügyről nem sokat szónokolni és csak arra szorítottak, hogy a városi párt több tagjának segítségével hamarosan megszavazzák a szászereket. Krétschly alpolgármester nyilatkozta, hogy egy budapesti építész késznek előlajozott a terveket 12.000 koronáért elkészíteni. Az építés f. évi december haváig be lesz fejezve. Az első, ki a javaslat ellen állást foglalt, Holzmann P. volt. Komény hangos bírálta a tanács eljárását; egészen más építkezésekre van szükségünk, például lakóközökházra. Valóságos ázsiai állapotokra vall, hogy a soproni betegeket kölföldre, Bécsüfelybe kell szállítani. Az egész dolog nem más, mint sült ostobaság, elég volna 50.000 koronát e célra fordítani. Ez valóságos rablógazdaság. (Az elnök Holzmannt rendelt utasítja.) Könyves szavaztatnak ilyen indítvány mellett a hivatalnokok, ok bebeszélte a fizetésüket, a polgárok pedig fizethetnek. Ily módon a városat megsemmisítke gondnokság alá fogják helyezni. Lähne igazgató elfogadja a javaslatot és Holzmannnal polemizál: „A mérnök ezt jobban értik mint Holzmann. (Zsombor képviselő: „De Holzmann fizeti!”) Schwarcz Sándor doka a szűkségtől öszszeg felelése tekintetben aggodalmi vannak. Az épületen üzleti helyiségeket kell létesíteni, hogy így is jövedelmezzen. Az állannak is hozzá kellene járulni a költségekhez, mert költésnek közhivatalnokok látogatják a színházat, ezek pedig ugy nem fizetnek közszéget adót. Töplér dr. polgármester kintálja, hogy a kormány nem járul hozzá semmivel. Ugy véli, hogy vannak garancziák arra, hogy a javasolt öszszéget nem fogják töllepi. (Zsombor képviselő követeli ezen nyilatkozatnak jegyzőkönyvébe való vételét.) A szavazásnál határozta bent, hogy az alakítási munkálatokra 200.000 korona fordítják. A javaslat mellett a reformpárti egyedségny városi párti képviselő szavazott.

ellene a radikálisok és a városi párt egy része.

* Pártoljuk a honi ipart! A magyar kereskedelemügyi miniszter, Kossuth Ferenc az új nagyméltóság a napokban rendeltet bocsátott ki, amelyben a kereskedőknek, különösen a határon lakóknak, aligha fog nagy gyönyörűsége lenni. Tudvaló dolog, hogy számos ország kereskedő és iparos a hazaiakkal versenyt támaszt azáltal, hogy iparigazolványon nélküli eladja áru-cikkjeit Magyarországon, anélkül, hogy egy fillér adót is fizetne. Ezen verseny nagyban károsítja a hazai ipart és kereskedelmet és ezért több magyar hatóság intézkedéseket is tett ezen visszásság elhárítása czéljából. Kossuth Ferenc azonban egyenesen megtiltotta ezen védelmi intézkedéseket és utasította a hatóságokat, hogy a külföldi versenyt utjába ne górdítsenek akadályokat. Azt mondja a miniszter, hogy az osztrák iparosnak java Magyarországon iparigazolvány nélkül is folytatni üzletét. Ezt mondja a magyar miniszter, a nemzeti főfőhöz. Hogy a magyar üzlet-ember teljes a súlyos adokat, hogy ezért meg külföldi konkurencia nélkül is alig képes megélni, az nem tartozik a magyar miniszterre. De hát mi nálunk csak így védik a honi ipart és kereskedelmet.

* Városi bormester. Folyó hó 13-én Drucker dr. válogatot közszé a városiázan előadást tartott, mely pedig egy bormeressel egybekötött városi bormerice felállítására tárgyában. A válogatot közszé kétből álló 10 emberből állott, köztük volt Zehetbauer apatljánok, Szilvásy dr., Kremsner városi képviselőtestületi tag, Nitsch, Lähne igazgató stb. Az előadó melegen ajánlotta a bormerice felállítását, mivel szerinte a vendéglátás által van választék nemesebb borkorban; ezzel egyszerűsíteni a vendégfőlést is lehetne egyszerűsíteni, hogy jobb borokat mérjenek. Nitsch Károly ellene van a tervnek, mivel a bormerítő tudomása szerint amugy is fűződnék ilyen szövetkezet létesítésében. Ezen ellenvetésre Drucker dr. azt hozta fel, hogy ilyen szövetkezet, ha a kiesinyben való mérest is felveszi üzletkörébe, bizonyára tökére fog menni. Végül a polgármester meg kérte a jelenlévőket, hogy az eszmét a község körében propagálják. Az előadónak e szerint nem volt semmiféle teyleges eredmény s bizony kár volt, hogy Drucker dr. o miatt Budapestre idő fáradozt.

* Mi módon oldozták el a kórház-építést. A városi választmányok f. hó 14-én tartott gyűlésében válok Dr. Töplér Kálmán polgármesterhez azt a kérdést intézte, miért nem kezdik meg komolyan a kórház építést? Dr. Töplér azt válaszolta, hogy az illető bizottság azt a határozatot hozta, hogy Wálder főmérnök és Beck útsai (örvös végzettségű) szakember által, hogy másutt „tanulmányozzák” a kórházakat. Mint értesülünk, ennek a csinos kezdeményezésnek Meiszner Ernő a nemzője, egyszerűsind azonban arról is értesülünk, hogy már a Gebhardt-féle érában is rendezték ilyen tanulmányt, jobban mondvá kéj utazás. Ha ez tnylog megfelel a valóságnak, akkor ez esetben város pénzneknek szándékos elpócsálásával volna dolgnak, melyhez véleményünk szerint sem Wálder sem Beck segítségével nyújtan nem fog. A világ öszszé korházaitól egész szépen irásbeli utón is lehet szerezni a terveket stb. Minek kelletne tehát így drága utazások, mikor a dolgot itt helyben is egész szépen és győkesen tanulmányozni lehet. Ha azonban a fent nevezett két szakember nimes olyan véleményre, akkor teljes biztonságul elvárjuk a polgármester utób, hogy ezt a csinos bizottsági határozatot elől a képviselő testület elé terjesztse, amely bizonyára nem fogja megengedni, hogy a felette sűrűgő kórház építés ily fogásokkal eloldoztassék.

okiratokkal Hallerre rábizonyítja kölétségmegmulasztást, hanyagságot, rosszakaratú károsítást, hamisítást és hitlen kezelést!

Az ügy ezen fordulata általános feltűnést kelt az egész országban, mert Hilibi-Haller teljes megsemmisülését jelenteli, de kétségkívül eredményesen fogja a Haller-Zsombor per újrafelvételeit. Zsombor Géza ezeken kívül már hetekkel ezelőtt okirat bizonyítékokkal főszerelt feljelentést tett a győri kir. ügyészségnek, hogy ellene hamis okmányokat használtak bizonyítékul a sajtóperben.

Az ügy további fejleményeit részletesen fogjuk ismertetni.

